

El català a l'espai de comunicació

El procés de normalització de la llengua als mitjans
(1976-2013)

Josep Gifreu

Col·lecció Aldea Global, 29

2014 – 276 pp. – ISBN: 978-84-370-9292-8 – 20,00 €

Llengua, poder i comunicació conformen la tríada àuria que determina la supervivència i sostenibilitat de les cultures nacionals en un món global. Aquest volum pretén oferir una aproximació històrica al procés general de normalització del català en l'ecosistema comunicatiu de finals del segle XX i començaments del XXI. La tesi bàsica és que l'accés d'una comunitat com la catalana a la plena normalització de la seva llengua requereix disposar d'un espai de comunicació propi, políticament reconegut, socialment institucionalitzat i funcionalment apte per a tots els serveis de comunicació i cultura en l'era digital en xarxa.

Aquest estudi d'història de la llengua pretén precisar la progressió del català en els mitjans tradicionals i en el nou entorn del ciberespai a partir de la Transició espanyola (1976-2013). Té en compte els diferents àmbits d'interès: l'evolució de la recerca, les polítiques de la llengua, la normalització en els grans mitjans, el nou ecosistema dels *new media*, els progressos en la definició i adopció del català estàndard, i fa un balanç per al final del període.

JOSEP GIFREU és catedràtic de Teoria de la Comunicació, professor emèrit a la Universitat Pompeu Fabra (Barcelona), periodista i investigador en comunicació política i en polítiques de comunicació i cultura. És membre de l'Institut d'Estudis Catalans (Secció Filològica) des de 1993. Fou vocal del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (1997-2000) i ha estat director de la revista *Quaderns del CAC* del 2001 al 2012. És codirector de l'Observatori de la Producció Audiovisual (OPA) i articulista habitual del diari *El PuntAvui* (Barcelona-Girona) i del setmanari *El Temps* (València-Barcelona).

Ha escrit i dirigit estudis dedicats a la normalització de la llengua i la cultura catalanes, especialment des de l'òptica de la construcció de l'espai català de comunicació. Aquest assaig històric, que clou una línia de recerca iniciada amb la seva tesi doctoral (1982), pretén oferir un balanç crític de la progressió de la llengua catalana en l'àmbit de la comunicació dels Països Catalans davant els nous reptes del segle XXI.

ÍNDEX

PRÒLEG. L'ESPAI DEL CATALÀ EN LA NOVA SOCIETAT XARXA

Isidor Marí

A MODE D'INTRODUCCIÓ

Capítol 1. Llengua i espai de comunicació

1. Introducció.- 2. Llengua, poder i grups lingüístics.- 3. Centralitat dels mèdia en l'ecologia de les llengües.- 4. Les institucions i els drets lingüístics.- 5. El debat sobre les llengües a Europa.- 6. Els mèdia i la sociolingüística.- 7. Sobre el concepte d'espai de comunicació

Capítol 2. Evolució del debat i la recerca a l'espai català

1. Introducció.- 2. Mèdia i normalització: àmbits de recerca.- 3. La recerca sobre polítiques de normalització i mitjans de comunicació.- 4. La recerca sobre l'ús del català als mèdia.- 5. La recerca sobre estandardització i models de llengua als mèdia

Capítol 3. Les polítiques de la llengua i els mitjans de comunicació

1. Introducció.- 2. El marc jurídicopolític espanyol.- 3. Limitacions del bloc constitucional espanyol.- 4. Les polítiques de regulació de ràdio i televisió.- 5. Les polítiques lingüístiques i els mèdia.- 6. Les polítiques de foment del català als mèdia

Capítol 4. La llengua catalana als mèdia tradicionals

1. Introducció.- 2. Premsa.- 3. Ràdio.- 4. Televisió.- 5. Producció audiovisual en català

Capítol 5. La llengua catalana a Internet i als nous mèdia

1. Introducció.- 2. De la societat-xarxa als *new media*.- 3. L'espai català, del territori al ciberespai.- 4. El català a les plataformes d'Internet.- 5. El català al viquiespai

Capítol 6. Estandardització i model(s) de llengua als mèdia

1. Introducció.- 2. Procés de normalització i llengua estàndard.- 3. Les primeres demandes d'un model de llengua per als mèdia.- 4. El debat sobre la llengua oral per als mitjans audiovisuals.- 5. Llibres d'estil i propostes de models per als mèdia

Capítol 7. Balanç del català a l'espai de comunicació

1. Introducció.- 2. Etapes d'un país imaginat.- 3. Llums i ombres d'una història de la llengua.- 4. Reptes del català en el nou espai de comunicació

Referències bibliogràfiques